

Plan ochrony rezerwatu im. Króla Jana Sobieskiego

2018-07-20

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie 5 lipca 2018 roku wydał zarządzenie w sprawie planu ochrony rezerwatu im. Króla Jana Sobieskiego, będącego jednocześnie planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 o takiej samej nazwie. Plan ustanowiony jest na 20 lat i określa działania, jakie należy podjąć, aby zachować cel ochrony rezerwatu (fragment naturalnego lasu liściastego) oraz przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 (grąd subkontynentalny oraz świetlista dąbrowa).

Ustanowienie planu ochrony zostało poprzedzone przeprowadzeniem inwentaryzacji przyrodniczej, która była źródłem informacji o walorach przyrodniczych tego miejsca oraz stanie ich ochrony. W planie zidentyfikowano zagrożenia oraz określono sposoby ich eliminacji lub ograniczania. Wśród najważniejszych należy wymienić rozprzestrzenianie się gatunków obcych, w szczególności czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego i klonu jesionolistnego powodujących wypieranie rodzimych gatunków flory leśnej. Problemem jest także sukcesja gatunków drzewiastych oraz krzewów na siedlisku świetlistej dąbrowy powodująca przekształcanie tego cennego zbiorowiska w kierunku grądu. Przewidziane planem ochrony usuwanie podszytu pozwoli zachować świetlistą dąbrowę, a eliminacja gatunków obcych będzie sprzyjała renaturalizacji siedlisk.

Historia ochrony terenów dzisiejszego rezerwatu im. Króla Jana Sobieskiego sięga 1934 roku, kiedy to dzięki staraniom najstynniejszych polskich przyrodników pierwszej połowy XX w. powstał rezerwat Las Wawerski, chroniący pozostałości dawnej Puszczy Mazowieckiej. W latach 1939-1945 las był niszczone w wyniku działań wojennych, jak również przez okoliczną ludność, pozyskującą tu drewno i prowadzącą wypas zwierząt. Ponowne starania o utworzenie rezerwatu przyrody podjęto w 1948 roku. Przyrodnicy zabiegający o ochronę tego terenu podkreślali naturalny charakter drzewostanów i ich znaczenie siedliskowe. W 1952 roku obszar chroniony utworzono na około 1/3 powierzchni przedwojennego rezerwatu Las Wawerski. W 2010 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wyznaczył dla niego otulinę. W 2013 r. teren ten stał się częścią Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

O wartości rezerwatu stanowi przede wszystkim drzewostan z pięknymi, okazałymi dębami szypułkowymi w wieku przekraczającym 180 lat, wyniosłymi lipami drobnolistnymi i grabami. W okresie wiosennym runo leśne upiększają m.in. łąny biało kwitnących zawiłców gajowych, pięknie pachnących konwalii majowych i konwalijek dwulistnych. Obserwować tu można wiele gatunków ptaków charakterystycznych dla starych lasów liściastych np. muchołówkę małą oraz dzięcioły, które w rezerwacie osiągają jedno z najwyższych zagęszczeń w Polsce.

Teren rezerwatu, za wyjątkiem cmentarza znajdującego się w jego północno-zachodniej części, nie został udostępniony społeczeństwu, jednak jego piękno i bogactwo można podziwiać spacerując wyznaczoną wokół ścieżką.